

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszörű hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerinti a
 Leopold Gyula
 Vidék Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Politikai hírek.

Lukács László tárgyalásokat folytatott Justh után a többi pártvezérrel is és ezen tárgyalások eredményét a királylyal közölvén megbízást kapott a kormány-alakításra. A mit programjáról és az új kormány tagjairól hallunk, az még csak kombináczióknak látszik. Állítólag az a célja, hogy ha a parlamentben indemnitást nem kap, feloszlattja az országgyűlést és választatni fog.

Az új miniszterelnök környezetéből eredő hírek szerint meg fog elégedni egyes tarczak betöltésével és csonka kabinettel lép a parlament elé. Az is valószínű, hogy kormányába pártpolitikailag lekötött egyéneket nem akar bevonni. Kormányát átmenetinek tervezi s legfőbb célja, hogy a végleges állapotok megteremtését előkészítse és szorgalmazza. Ha sikerül új és kormánykepes többséget teremtenie, akkor az ő missziója befejeztetett. Az új többség aztán a koronával való egyezkedés révén a maga kebeléből alakít kormányt. Lukács — úgy hírlik — maga is számol ezzel az eshetőséggel s azt nem tekintene személyes vereségnek, mert célját, hogy rendezett parlamenti viszonyokat hozzon létre, ebben az esetben is elérte. Most tehát a válság megoldásának újabb s talán kedvezőbb fejezete kezdődik.

A városokról szóló törvény.

Nemzeti, közigazgatási és szociális érdekek egyaránt követelik, hogy a városokat abban a nagy munkában, melyet a magyarosodás és a művelődés terén dicséretreméltó eredménnyel kifejtettek, magukra ne hagyjuk. Az állam, mely minden jövedelmet elszív előlük, nem nézheti tétlenül, hogy összeroskadjanak a nagy terhek alatt, melyeket a rendőri, adókezelési, közegészségügyi és katonai igazgatás áthárításával rájuk rak. Igazságtalanság az is, hogy midőn az állam a vármegyéket és a községeket körülbelül 28 millió koronával szubvencziójával, midőn magára a fővárosi államrendőrségre tisztán öt millió kétszázézer koronát költ évenként, a városokat, melyek az állami egyenes adók és a fogyasztási adójövedelem nagy részével táplálják a kincstárt, semmivel sem segíti, ellenben minduntalan új meg új kötelezettségeket ró rájuk. Az ország ereje a földben és a föld népében van, de ipara, kereskedelme, kulturális fejlődése, jövője a városok erősödésétől függ.

Andrássy gróf törvénytervezete, melyet lapunk multkori számában ismertettünk, az eszmék gazdag perspektíváját nyitja meg a városok helyzetének és a városi közigazgatásnak javítására. Bölcsen oldja meg azt a sokat vitatott kérdést, hogy a segítség mily alapon történjék. Helyes és a városokhoz

méltó az a terv, hogy a városok által végzett állami feladatok költségeit fizesse meg az állam, de e mellett a város teljesítő képessége is számításba vessek. Hogy mit kell e kifejezés alatt érteni, az a törvényjavaslatból nem tűnik ki, de ez nézetünk szerint nem lehet más, mint a város állami adójának, vagyonának, kiadásainak és pótdóterhének figyelembe vétele. A későbbi vitáknak és az illetéktelen kormánykedvezésnek elejét kellene venni azzal, hogy az egyes városok részére kijáró segítségörsegeket maga a törvény állapítaná meg, miként ez a vármegyék dotációjára nézve az 1883. évi XV. és az 1893. évi IV. törvény-cikkben történt.

Tulzott óvatosságot látunk azonban abban, hogy a törvény, mely a városok háztartását ily gyökeresen rendezi, miért nem megy tovább egy lépéssel és miért nem veszi revízió alá a *községi törvények sok elavult rendelkezését*. Az 1886. évi XXII. törvény-cikk a rendezett tanácsú városok fejlettebb szervezetét és szétágazóbb hivatásait, kulturális, ipari és kereskedelmi érdekeit nem vette kellő figyelembe, hanem a legtöbb dologban a kis- és nagyközségekkel egy kalap alá helyezte azokat. Azt sem lehet helyeselni, hogy az apró és a nagy városok között nem tett különbséget és például a kis Abrudbánya (2973 lakossal és 2195 hold területtel), Nagyrőcze (1808 l. 4339 h.), Csíkszereda (2622 l. 144 h.) ugyanolyan hivatali szervezettel bírjon, mint Zenta (28.582 l. 64.832 h.), Sentes (31.290 l. 68.693 h.), Brassó (34.511 l. 34.101 h.). *Célzerű lenne tehát a kisebb rendezett tanácsú városokra nézve olyan önkormányzati típust alkotni, mely a nélkül, hogy községekké degradálná őket, egyszerűbb és olcsóbb hivatali szervezetet állapítana meg számukra.*

A vagyonkezelés intenzívebb állami ellenőrzéséről is gondoskodni kell. Valljuk be, hogy a törvényhatósági joggal felruházott városok kormányhatósági ellenőrzése és felügyelete a multba nem sokat ért. Minden csip csup ügyet jóváhagyás véget föl kell terjeszteni; ellenben a város vagyonkezelését a maga egészében a minisztérium soha sem tudja megítélni. A főkönyvek és okmányok nélkül fölterjesztett zárószámadásokból, melyek csak a rovatok főösszegeit tüntetik föl, a vagyonkezelés hű képét látni nem lehet.

A vagyonkezelésnek a helyszinén való ellenőrzése szervezve nincsen. Ha hibákat, esetleg visszaéléseket követtek el, azok az évi számadással együtt örökre el vannak temetve. Nyakra-főre szinte furfangos ötletszerűséggel gondoljuk ki a meddő bürokratikus ujtásokat és szaporítjuk a sok szinekurát, de a rengeteg sok milliónak és a nemzetvagyont nagy részének ellenőrzésével nem sokat törődnek.

Tűrhetetlen állapotoknak vet véget a törvényjavaslat azzal, hogy a városi tisztviselők fizetéseit rendezi. A nagyobb városok eddig is elég tisztességesen gondoskodtak alkalmazottjaikról, a rendezett tanácsú városokban azonban gyeuge a javadalmazás.

Emberséges gondolkozásra vall, hogy a törvényjavaslat a városokat nyugdíjintézet létesítésére kötelezi. Manapság, midőn a lámpagyújtogatóknak is van nyugdíjuk, még nagy számmal vannak városok, a kik elagott alkalmazottjaiknak semmi ellátást nem adnak.

A városi közigazgatást javítani és a kor sziuvonálára fogjak emelni a javaslatnak a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek képítésére vonatkozó rendelkezései. *Eddig a törvény a rendezett tanácsú város kapitányától, tanácsnokától, számvévitől, pénztárosaitól, ellenőreitől, könyvelőitől, stb., semminemű kvalifikációt nem kívánt.*

Lenyegtelennek látszó, de kihatásban nevezetes ujtása a javaslatnak, hogy az 1886. évi XXII. törvény-cikk 75. szakaszának a) pontját elejti. *Jövőre tehát a rendezett tanácsú városokban tisztviselővé megválasztható az is, a ki a községi képviselővé megválasztására előirt kellekkel nem bír.* Nemcsak az illető városok lakosai, hanem magyar állampolgárok bármely városban pályázhatnak. *A választás tehát szabadabban történik, a városok jobban válogathatnak az arra való emberekből és a nepotizmus garázdálkodásai is megszűnnek.*

A városok és tisztviselők érdekében kívánjuk, hogy a javaslatból minél előbb törvény legyen.

A szövetkezetek a magyar ipar pártolása terén.

A gazdasági függetlenségre irányuló törekvések szükségszerűleg felébresztették a már-már teljesen elszunnyadni látszott honi iparpártolás eszméjét.

Az öt év előtt megindult tulipán mozgalom, bár elég hamar elcsendesedett, de mégsem tűnt nyom nélkül. Ennek köszönhetjük, hogy egyrészt a közönség figyelmét a magyar iparpártolásra felhívta, másrészt a magyar ipar a kormány részéről is hathatósabb támogatásban részesült. Alakultak ennelfogva újabb iparvállalatok is, de ezek termelése a hozzájuk fűzött várakozást nem elégítette ki és az eredményt nem érte el.

Az „Iparvédelem“ a Tulipán Magyar Védő Egyesület hivatalos közlönye a kérdést folyton ébren tartotta, a házi ipari termékek fejlődését csekély anyagi erejéhez képest előmozdította, sőt a hazai beszerzési forrásoknak a kereskedelmi muzeum által való összegyűjtését és kiadását is szorgalmazta. Ez által úgy a kereskedő, mint az iparos, nemkülönböztetve a nagy közönség is a részére szükséges tudnivalókról könnyebben tájékozódhatik.

A magyar iparvédelem szellemi csatározása tehát az elmúlt öt év alatt megtörtént.

A statisztika azonban azt a felderítést tárta elénk, hogy az ellenségnek éberségünk mellett is sikerült még mindig az eddiginél nagyobb mennyiségű iparterméket országunkban elhelyezni. Ebből nyilván az következik, hogy a szellemi iparpártolás hívei csak elméleti taktikát követtek, csak szóval pártolták a honi ipart, mely az életben nem vált be. Nem járt a kellő eredménnyel különösen azért, mert a derekhad, nevezetesen a kereskedők és iparosok, de maga a nagy közönség is részint közönyből, részint kisíthetőségéből, részint az eddig élvezett kellemes összeköttetés és biztos haszon elvesztésétől való felelemből szinten csak inkább szóval, mint tettel pártolta a magyar ipart. Sőt sajnos, voltak olyanok is, akik különféle úton és módon igyekeztek előmozdítani az idegen áruk nagyobb beözönését.

Mindezekből azt a tanulságot merithetjük, hogy öt évi iparpártolásunk legkevésbé sem volt ész- és észszerű. A magyar ipar pártolását és fejlesztését is nemcsak felülről, állami támogatással, hanem alulról az élet szükségéből nekünk és előttünk kell megindítanunk, hogy annak fejlődését saját szemünkkel lassuk és irányítását kezünkben tarthassuk, termékeit pedig el is fogyasszuk, fel is használjuk.

A szabad ipartörvény — amint azt most már tisztán láthatjuk — nem eredményezte általában azt, hogy a kisipar nagyra fejlődött volna, hanem éppen az ellenkezőjét; amennyiben a múlt század közepén még virágzó kisiparunkat teljesen tonkra tette. Nem értük el ipartörvényünk érvénye alatt — általában — a kisiparosok tökéletesebb kiképzését, hanem — sajnos — a kontárok háát növeltük és a szaktudatlanságot mozdítottuk önkéntelenül is elő. A szabad ipar helyett a kisipar lenyűgözését, elsatnyulását, majd nem teljes pusztulását értük meg az utolsó évtizedekben.

Ellenségeink előrelátó haditerve türelmes várakozás mellett, de biztosan sikerült, mert a magyar kisipar, az idegen nagyiparos martalekává vált. Ezen keserű tanulságból kell tehát okunknak, s a bűnbán fogamzott iparosságunk a komoly törekvés és becsület, önzetlen munkásság vezeklésen okvetlenül keresztül kell mennie. A pontosság, a jó és a pados munka erényeinek a számító józan ellettel kell karöltve járnia. Ha ez bekövetkezik, akkor gondolhatunk csak eredményes munkára, amelyből a legőzietlenebb gazdasági alakulatok, a *szövetkezetek* is ki fogják venni a reájuk eső részt.

Az utóbbi időben erről sok szó esett. Nevezetesen a Magyar Gazdaszövetség kebleben működő „Hangya” fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek 1909. évi október 20-án Budapesten tartott országos kongresszusán Mery Lajos, a képviselőház akkori alelnöke szólalt fel azon értelemben, hogy a fogyasztási és értékesítő szövetkezetek a honi iparpártolás szolgálatába szegődjenek. Városunkban ezen időtájt alakult meg Bodrogi János tanár vezetése alatt a Bethlen-fiskolai ifjúság Sorompó-ligája.

(Folytatjuk.)

Vegyes hírek.

Előfizetőinket kérjük, hogy előfizetéseiket mielőbb legyenek szívesek megújítani, nehogy lapunk szétküldése akadályt szenvedjen.

A „Közérdek” előfizetési ára:

Egész évre	12 korona.
Fel évre	6 „
Negyedévre	3 „

— **1849. január 8-ának emlékeztére** f. hó 8-án reggel 9 órakor a református templomban — az eddigi szokáshoz híven — alkalmi imádságot tartunk, miről a város közönségét és hatóságát ez uton értesíti a lelkészi hivatal.

— **Házasság.** Nagydobai Bogdándy Sándor és neje Irmuska leánya f. hó 18-án tartja esküvőjét Beneschau dr. Scheidl Sándorral Szolnokon.

— **Az adószedés felfüggesztése.** Wekerle Sándor miniszterelnök a legszükségesebb kiadásoknak exlexben való utalványozásáról körrendeletet adott ki, ezzel kapcsolatosan a közadók behajtását is beszüntette.

— **200 korona adomány a Bethlen-szoborra.** Etédi Hertzeg Győző totesdi (Hunyad m.) birtokos U. Kováts János pénzügyi számtanácsos utján 200 koronát adott a Nagyenyeden felállítandó Bethlen Gábor-szoborra a lap javára. A szobor országos vegrehajtó bizottsága halás köszönetet fejezi ki, első sorban a nemes szívű adakozónak, de egyben köszönetet mond Kováts János számtanácsosnak is, ki a Bethlen Gábor ügyet, az eszme fölvetése óta mindig szeretettel karolja fel s kinek buzgó agitációja egyik eredménye a fenti szép adomány is.

— **A népesedés városunkban.** Közöljük városunk múlt 1909. évi népesedéseinek adatait, hogy láthassák olvasóink mily mértékben szaporodott városunk lakossága. Születés volt 218, halálozás 172, házasságkötés 57 volt. A természetes szaporodás 46 lelek. Ezen számok felekezetek szerinti így oszlanak meg: A római katolikusoknál született 20 fiu, 13 leány, meghalt 21 férfi, 21 nő, házasságot kötött 5 pár. Az egyházból kilépett 1 férfi, 1 nő, az egyházba visszatért 3 nő. — A reformátusoknál született 51 fiu, 54 leány, meghalt 33 férfi, 43 nő, házasságot kötött 30 pár, konfirmált 54 fiu, 49 leány, az egyházba tért más vallásról 7, kitért az egyházból 1. — Az ág. evangélikusoknál születés volt 5, halálozás 2, házasságkötés 1. — A gör. katolikusoknál születés volt 68, halálozás 46, házasságkötés 18. — Az izraelitáknál a születések száma 7, a halálozásoké 6, házasság kötött 3 esetben.

— **Ujév másodnapján** a „Jézus születése” című karácsonyi pásztorjátékot ismételtén előadták a nagyenyedi iskolák róm. kath. vallású tanulói nagy közönség előtt. A bibliai és a néphagyományban gyökerező alakok, a naiv felfogás, mely a szeretet ünnepehez méltóan uralkodott a két felvonásos pásztori játékban, a finom tapintat, mely a szöveget és a külső megjelenést minden felekezet számára élvezhetővé tette, hálás emlékezetet biztosíthatott a maga számára a nagy számmal megjelent közönség szívében, annál is inkább, mivel a szerepek kitűnő tudása, a külső díszlet, a jelmezek kifogástalan izlésessége és komolysága, továbbá a rendezés és csoportosítás ügyessége maga is lekötötte a megerdemelt figyelmet. A pásztorok, (Mihály bátya), az angyalok kara s a többi kicsiny szereplők kedves gyermekszámai a maguk közvetlen hatásukban sok szemben könnyet, a legtöbb szívből pedig feledhetetlen kedves érzést fakasztott. Az előkészítés, betanítás és rendezés érdeme Schwartz Béla helybeli róm. kath. segédlelkészletti, kinek tudását, izlését és buzgóságát, tekintve azt, hogy a pásztorjátékot 6 hét alatt tanította be, e helyen is szívesen elismerjük. Az énekeket pedig Dorner Lajos rk. kántor-tanító tanította be, szinten elismerésre méltón.

— **A Bethlen-kollégium ismeretterjesztő előadásainak** tavaszi sorozata f. hó 13-án csütörtökön veszi kezdetét. A tárgysorozat oly gazdag, hogy térszűke miatt csak a jövő számunkban közölhetjük. Az első előadó Varó Ferencz fiún testvereinkről és költészetükről fog beszélni.

— **Iskola nélkül.** Vármegyénkben a verespataki járáshoz tartozó Korna községnek már pár év óta nincs iskolája. A gör. kel. egyház beszüntette az iskolát és azóta

a közel 1000 lakosu községben 100—120 tanköteles gyermek nem jár iskolába. A község már kért az államtól iskolát a tanfelügyelőség útján, de még eddig semmi eredményé nincs a keresnek.

— **Bethlen Gábor temploma.** Bethlen Gábor szülőhelyének, Marosillye községnek református egyháza kerő szóval fordul a magyar reformátusokhoz és az egész magyar hazafias közönséghez. A község maroknyi református lakossága a magyarság egyetlen védőbástyája harminczhétézer főnyi oláh lakosság között, de mégis megőrizte hitét és magyarságát, 1797-ben építtette kicsiny, alig három méter magas templomát, de már ez is roskadozik. A község református hívei ezért elhatározták, hogy újra-építik a dűledező templomot Bethlen Gábor, Marosillye nagy szülöttje emlékezetének megőrkítésére. A református egyház azonban híveinek legnagyobb megadótásával is legfeljebb 2000 koronát tud előteremteni a mintegy 10.000 koronát kitevő építési költségből s a hiányt országos gyűjtéssel akarja fedezni. A gyűjtésre a belügyminiszter és az erdélyi református egyházkerület igazgatótanácsa is már megadta az engedelmet. A Bethlen Gábor temploma javára szánt adományokat a marosillyei református gyülekezet lelkészi hivatalának címére kell küldeni, a mely minden egy koronán felüli összeget Bethlen Gábor szülőházát ábrázoló levelezőlapon nyugtat.

— **Tea-esték.** A szegény tanulókat segélyező kör folyó hó 9-én, február 6-án és márczius 6-án, vasárnap d. u. 5—8 óráig, a városi bálteremben érdekes műsorú tea-esteket rendez. Belépti díj: személyenként 60 fill. A jótékony cél érdekében felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — Az első, tehát a f. hó 9-diki teaestén Tordai Grail Erzsinek egy kedves és vidám kis szindarabját ifjú hölgyek adják elő, mely igen érdekesnek ígérkezik.

— **Táncmulatság.** A Nagyenyedi Iparos Önképzőkör f. hó 22-én zártkörű táncmulatságot rendez. A 100-as rendezőség, melyet 16 tagú védnöki kar támogat az erkölcsi siker eléréseben, nagyban buzgólkodik, hogy az önképzőkör nemes céljait is elősegítve, kellemes estét szerezzen a résztvevő közönségnek, de különösen a fiataloknak.

— **A vasúti menetjegyek drágítása elmarad.** Az államvasutak igazgatósága előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternek, az államvasúti személyszállítás díjszabásának megváltoztatása, illetve a menet- és bérletjegyek árának emelése iránt. Mint értesülünk, Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter nem fogadta el a javaslatot, így hát a menetjegyek tervezett drágítása elmarad.

— **A balázsfalvi „Szegény tanulókat segélyező egyesület”** f. hó 8-án a „Welvart szálloda” helyiségeiben tombola-játékkal összekötött táncmulatságot rendez. Személyjegy 1 kor, családijegy 2 k. Kezdeté este 8 órakor.

— **Gyilkosság.** Vasárnap délután Kira Simion m.-bagói parasztagzda több barátjával Maroscsesztvére ment látogatóba. Eltöltve rokonai körében a délután, ugy este 6 óra tájban indultak hazafelé gyalogszerrel. Amint Marosujvárra érkeztek, búcsút véve egymástól, mindenki lakása felé tartott. Kira Simion, ki a falu határában egy tanyán lakott, egyedül ballagott hazafelé. Alig hagyta el a községet, a sötétben megtámadták s késsel és vasvillával a fején, mellén összeszurkálták. Támadóitól valahogy megszabadulva egy pár

lépésnyire elszaladt, de üldözői utolérték és addig ütötték agyba-főbe, míg aleltan maradt a földön. Hozzá tartozói beszállították Marosújvárra, ahol az első segélyben dr. Ambrus Pál részérette, innen pedig a nagyenyedi közközházba, azonban állapota annyira súlyos, hogy életben maradásához semmi remény sincsen.

— **Nyilvános köszönet.** A Nagyenyedi Prot. Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesülete részére „újví üdvözlétek megváltása” címűen Vajna Jauka és Fűzi Katiuka úrnők 2—2 koronát adományoztak, mely szives adományoknak átvetélet köszönettel igazolom. Zayzon Janos penztáros.

Közgazdaság.

Tenyészállat-kiállítás.

Az Alsófehérvármegyei Gazdasági Egyesület az évenként május 4-én Nagyenyeden tartatni szokott tenyészállat-kiállításnak és bikavásárnak a folyó évben március 10-ikére való áttételét kérte a földművelésügyi minisztertől.

A május 4-iki határidőt nagyon későinek tartja, mivel addig a községek nagyjából apaállatokkal már ellátják magukat és a tenyésztők is csak a megmaradt selejtebb anyagot hozhatják a kiállításra. Ez pedig egy a köztenyésztés mint a községek, mint pedig a tenyésztők hátrányával jár.

Vármegyénk atispánja ebből folyólag az állattenyésztés érdekében felhívja a hatóságokat, miszerint hassanak oda, hogy a városok, illetve a községek a tenyészbika szükségletüket lehetőségig ezen a vásáron szerezzék be.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Angol-kór

tönkre fogja tenni az Ön gyermekének egészséget, ha nem tesz ellene gyorsan valamit.

SCOTT csukamájolaj EMULSIÓ-ja

megszünteti az angolkórt, megerősíti a csontokat és egészséges hussal borítja be azokat. Azonfelül, és ez az, a mit tapasztalt szülők teljes érteke szerint meg tudnak becsülni, — semmi nehézséggel nem jár a kis szenvedőt rabirni arra, hogy a



Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió-t

bevegye, mert kellemes tejfeles íze van. A gyermek megemészti, még ha a tejtől undorodik is.

A SCOTT féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak a Nagyenyedi Szővőgyárból

vesz. Arjegyzék ingyen küldetik.

sz. 8474—1909. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Reich Mihály végrehajtónak, — Nesztor Tódor a Vasziliáé vadveremi lakos végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 180 kor. 88 fill. hátr. tőke és jár. erejéig kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. § értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a vadveremi 138. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 202. hr. sz. kaszáló 22 kor., — továbbá a vadveremi 228. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 140/2. hr. sz. udvarkert, 141/2. hr. sz. házikert 338 kor., — végre a vadveremi 264. sz. tjkvben A + 1. r. sz. 314/1. hr. sz. kaszáló 18 kor., — 2. r. sz. 1410 hr. sz. szántó 7 kor., — 3. r. sz. 1429/1/2. hr. sz. kaszáló 11 kor., — 4. r. sz. 6/1/2. hr. sz. kert 67 kor., — 6. r. sz. 1178/2/2. hr. sz. szántó, 1179/2/2. hr. sz. legelő 10 kor., — 7. r. sz. 1834/2/1. hr. sz. kaszáló és 1839/2/1 hr. sz. három frt. 12 1/2 kr. váltásigókével terhelt szőlő 123 kor., — 9. r. sz. 203/2/2. hr. sz. szántó 16 kor., — 10. r. sz. 354/1/2. hr. sz. kaszáló 29 kor., — 11. r. sz. 988/2. hr. sz. szántó, 987/2/2. hr. sz. kaszáló 40 kor., — 12. r. sz. 1610/2/2. hr. sz. kaszáló, 1611/2/2. hr. sz. szántó 45 kor. kikiáltási árban, de a 264. sz. tjkvben foglalt ezen fekvőkre C. 3a. özv. Nisztor Mátyásné szül. Avram Mária javára bekebelezett 1/3 részbeni haszonélvezeti jog fenntartásával összesen 695 koronában megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1910. év január 26-ik napján délelőtt 10 órakor Vadverem község községvezetésénél megartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett arfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kikiáltást kezehez letenni, avagy annak az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerinti megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, mert ellenesetben az árverés az 1908. évi XLII. t.-cz. értelmében fog folytatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóságtól.
Nagyenyeden, 1909. évi november hó 29-én.

Weiner Sándor,
kir. jbró.

328 1—1

Arlejtési hirdetmény.

A nagyenyedi református Bethlen-kollegium Előjárósága, felsőbb hatósága jóváhagyásának fenntartásával, Nagyenyeden a Szentkirály-utcában, az 1910. évi folyamán, két tisztviselői lakást szándékozik építtetni összesen 31755 k. 42 fillér előirányzott költséggel.

Az erre vonatkozó összes munkálatok elvállalására ezennel árlejtést hirdetek.

A vonatkozó részletes tervek, költségvetés és vállalati feltételek a jószágigazgatósági iradában megtekinthetők, azokról masolatok vehetők.

Írásbeli zárt ajánlatok, melyekben az engedmény százalékok szerint fejezendő ki, 600 korona bánatpénz csatolásával, 1910. évi január hó 10-én déli 12 óraig alulírottához benyújtandók.

Nagyenyed, 1909. december 31.

Rick Béla,
jószágigazgató.

333 1—1

3375—1909. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Racotana tükárekpenztár végrehajtónak Breáz Simon mihálefalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 3000 K. s jár. iránti végrehajtási ügyében Breáz Simon végrehajtást szenvedőnek a mihálefalvi 497. sz. tjkvben A + 2. r. sz. 362/4, 364, 365/1. hr. sz. belsőrégre 359 kor., — A + 3. r. sz. 1219, 1220/1. hr. sz. szántójára 343 kor. A + 4. r. sz. 1718/1. hr. sz. szántójára 95 kor. A + 5. r. sz. 2527. hr. sz. szántójára 93 k. A + 6. sz. 3838/1. hr. sz. szántójára 13 kor. A + 7. r. sz. 4489/3/2. hr. sz. szőlőjére 20 kor. A + 8. r. sz. 5235/1. hr. sz. szántójára 30 kor. A + 9. r. sz. 4263, 4264. hr. sz. szántójára 279 kor. A + 10. r. sz. 365/2/2. hr. sz. kertre 15 kor., összesen 1247 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1910. évi február hó 19-ik napjának d. e. 10 órájkor Mihálefalva községvezetésénél tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén illetve kétharmadán alól nem fognak eladattani.

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígérteket tett, s ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegészíteni, — ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígéréte figyelmen kívül marad és az árverésen mely azonnal folytatandó, több részt nem vehet.

Árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett arfolyammal számított óvadékképes értékpapirban a kikiáltást kezehez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek alólírott telekkönyvi hatóságnál és Mihálefalva községvezetésénél megtekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.
Balázsfalva, 1909. évi szeptember hó 18 napján.

Schwarzcz,
kir. járásbíró.

3 1—1

Ifj. Pál Pál mászáros és :: hentes üzletet

nyitott Vasut-uteza 76. szám
alatt, a Dobozgyárral szemben.

7 1—1

Pártoljuk a hazai ipart!

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy a nagyenyedi kir. orsz. fegyintézetben kizárólag a magyar ipar terjesztése céljából 1883. évben alapított és a mai nap is a legjobb hírnévnek örvendő **harisnyakötőgyárunkban** az elismert legjobb minőségű „H a u s c h i l d”, valamint elsőrendű **hazai pamutból** és **gyapjuból gyermek-, női és férfi harisnyákat** a legjutányosabb árak mellett készítünk.

Nagyenyedi Harisnyagyár R.-T. Intézősége

NAGYENYED,

m. kir. orsz. fegyintézetben.

Arjegyzéket bárkinek ingyen és bérmentve küldünk.
6 1—

5500

jegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja, hogy a

**KAISER-FÉLE
MELL-KARAMELLA**
a három nyelvűvel

Köhögés

rekedtség, katarus, nyálka, torokfájás és számarhurut ellen a legjobb szer.

Csomagja 20 és 40 fill. Doboz 60 fill.

Kapható:

Schieszl Károly gyógyszerésznél
Balázsfalván.
Inczefy Albert gyógyszerésznél
Tóvis.

262 10—24

KUNSCH ANTAL
épület- és butorasztalos

NAGYENYED,
Rózsa-utca 3
a vármegyeházzal szemben.

Elvállal mindennemű épület munkákat, készit és raktáron tart nagy választékban saját műhelyében készült teljes lakásberendezéseket, minden stílusban, a leggyorsabb idővel a legfinomabb kivitelben saját vagy adott tervek szerint. Nagy választék hajlított fabutorkokban.

A műhelyében készült munkákért a legmesszebbmenő jóllakást vállal.

314 5-20

**== Tervekkel ==
díjtalanul szolgál.**

Eladó ház.

Nagyenyeden Tövis-utca 23. szám alatti házak kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Értekezni lehet ugyanott.

315 5-7

NOXIN

A LEGJOBB CIPŐ-KRÉM

NOXIN

Shabadalmazott KULCSCSAL

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK BUDAPEST.

811 2-20

**A NAGYSZEBENI
ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR**

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

- A.** 5 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.
- b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.
- B.** 5 $\frac{1}{2}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.
- a) 44 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.
- b) 27 $\frac{1}{2}$ évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.
- C.** 6 $\frac{1}{4}$ % kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.
- a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.
- b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
- c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
- D.** 6% kamatláb mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
- a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
- b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
- c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
- d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.

Valamennyi kölcsön — az egyszerűsége miatt — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetett ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet elsőrendű fajtszta anyagra

Gyümölcsfacsemeték
Sétányfák, Diszcszerjék, Tülevelűek, Kerítésnövények,
Bogyógyümölcsűek stb.

Szőlőoltványok. (I. ssima áru)
európai és amerikai sima és gyökeres vesszők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Társai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

86 1-

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.
Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 210.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Időgen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.

Allandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.

Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12-ig, d. u. 3-4-ig.

Villamosvilágítási berendezéseket
gyorsan, jól és olcsón készit **WINKLER JÁNOS** szaküzlete Nagyenyed, Főtér 5. szám.

Ugyanott hétről hétre kiegészített választék szalon, ebédlő, irodai, hálószoba, konyha, műhely, pincze stb. lámpákban. Zsinórfüggők 4 kor 70 fill., húzók 7 kor. 50 fill., menyeztlámpák 6 kor., ámpolnák 11 kor., szalonszillárok 29 kor., ebédlőszillárok 33 koronától feljebb. Legjobb rendszerű fém- és szénszálas izzólámpák.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnyomdák Rt. könyvnyomdájában Nagyenyeden.

47 1-